

Ερωτήσεις συνέντευξης για την κα Γαλανού Άννα

1. Ποια ήταν η αφορμή να γράψετε το διήγημα «Με αντίπαλο τη ζωή» για το οποίο βραβευτήκατε με το πρώτο βραβείο;

Πριν πολλά χρόνια έμενα στον Πειραιά και απέναντι από το σπίτι μου έμενε ένας πολύ ηλικιωμένος άνδρας. Ζούσε ολομόναχος σ' ένα παλιό διώροφο και ήταν πάντα απεριποίητος, σχεδόν κουρελής. Όσες όμως φορές επιχείρησε κάποιος από την γειτονιά να τον φροντίσει, εκείνος ήταν πάντα αρνητικός. Στα μάτια του υπήρχε απόγνωση και παραίτηση. Μιλούσε πολύ σπάνια κι όσες φορές προσπάθησα να του πιάσω την κουβέντα, απέφευγε ακόμα και να με κοιτάξει. Τον συναντούσα κυρίως στο φούρνο της γειτονιάς, κανένας δεν ήξερε την ιστορία του και γιατί ήταν τόσο απελπισμένος. Αυτός ο άνθρωπος ήταν η αφορμή για να γράψω το διήγημα "Με αντίπαλο τη ζωή".

2. Ποιος είναι ο στόχος μέσα από τη συγγραφή βιβλίων;

Δεν υπάρχει κανένας στόχος όταν ξεκινώ να γράψω. Είναι το μόνο πράγμα που δεν σκέφτομαι, δεν με απασχολεί καν. Δεν υπάρχουν επίσης ούτε χρονικά όρια και κανόνες. Τις περισσότερες φορές η ιστορία βιάζεται να βγει από μέσα μου, με πιέζουν οι ήρωες ώστε να τους επιτρέψω να παίξουν τους ρόλους τους. Είναι μια διαδικασία επίπονη και χρονοβόρα, γιατί για μένα τίποτα δεν γίνεται εύκολα κι ανώδυνα.

3. Ποια είναι η πιο μεγάλη δυσκολία όταν γράφετε ένα παιδικό βιβλίο;

Η συγγραφή παιδικών βιβλίων και μάλιστα εκείνων που αναφέρονται σε πολύ μικρά παιδάκια δεν είναι καθόλου απλό πράγμα. Τα μικρά παιδιά έχουν στο νου τους, περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο, το παιχνίδι και κουράζονται με τα πολλά λόγια. Άλλωστε ζούμε και στην εποχή της ταχύτητας και της εικόνας που το ενισχύει αυτό. Γιαυτό λοιπόν πρέπει με πολύ λίγες και κατανοητές λέξεις να περιγράψω μια ιστορία και να καταφέρω να περάσω το μήνυμα που θέλω. Η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζω είναι να περιγράψω οτιδήποτε με μια μόνο πρόταση

4. Πείτε μας δυο λόγια για το νέο σας βιβλίο.

Το βιβλίο λέγεται Σμαράγδι στη Βροχή και κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Διόπτρα. Η ιστορία του περιγράφει τρεις δεκαετίες, εκείνες του '40, του '50 και του '60 στην μεταπολεμική Ελλάδα με επίκεντρο τρεις μεγάλες πόλεις. Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Αθήνα. Δίνω έμφαση στον Πειραιά όπου είναι η

πόλη με τα πέντε διαφορετικά πρόσωπα, όπως είναι κατ' επέκταση και ολόκληρη η Ελλάδα. Ο προσφυγικός Πειραιάς, ο Πειραιάς της μετανάστευσης - λιμάνι, ο Πειραιάς των ρεμπέτηδων, ο Πειραιάς της Τρούμπας και ο αστικός Πειραιάς. Η ηρωίδα μου η Σμαράγδα χάνει την μνήμη της στον βομβαρδισμό της πόλης και καλείται να ζήσει μια ζωή που κάποιοι άλλοι έχουν διαλέξει για αυτήν. Για πολλά χρόνια πορεύεται με άλλο όνομα και ουσιαστικά χωρίς ταυτότητα. Αδιέξοδες καταστάσεις την ακολουθούν για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ώσπου παίρνει την μοίρα και την ζωή στα χέρια της. Ένας μεγάλος και λυτρωτικός έρωτας της δίνει την ορμή και την αυτοπεποίθηση να αντιδράσει και να περάσει στον αντίποδα της ζωής που ζούσε μέχρι τότε. Μου ζητήσατε να σας περιγράψω με δυο λόγια το βιβλίο, όμως αυτό έχει μια πολύ μεγάλη ιστορία, ιδιαίτερη αγωνία και ίντριγκα που είναι αδύνατον να περιγραφεί σε τόσο περιορισμένο χώρο.

5. Τα βιβλία σας φέρουν ψήγματα αληθινών ιστοριών μέσα τους ή είναι ιστορίες που εσείς έχετε φανταστεί από την αρχή μέχρι το τέλος;

Δεν γράφω ποτέ μυθιστορήματα που βασίζονται σε πραγματικές ιστορίες που μου έχουν αφηγηθεί ή που γνωρίζω. Τα μυθιστορήματά μου βασίζονται αποκλειστικά σε ιστορίες και ήρωες που πλάθω εγώ. Πιστεύω απόλυτα πως ο συγγραφέας καλείται να γράψει μια ιστορία δική του, να της προσδώσει όλα εκείνα τα στοιχεία που πρέπει, ώστε να την κάνει να φαίνεται αληθινή, οι ήρωες του να έχουν υπόσταση, να μην είναι χάρτινοι και να τοποθετηθούν σωστά στον χρόνο και στον τόπο που διαδραματίζεται το βιβλίο. Μέσα στα δικά μου βιβλία θα βρείτε πολλά κομμάτια της ψυχής μου, διάφορα ιστορικά και τοπογραφικά στοιχεία, έθιμα άλλων εποχών και τραγούδια. Επίσης θα βρείτε πολλά και δυνατά συναισθήματα που με εκφράζουν τόσο σαν άνθρωπο όσο και σαν συγγραφέα.

6. Ποιόν/ποια συγγραφέα έχετε σε περίοπτη θέση στην καρδιά σας και ποιο βιβλίο του/της αγαπάτε ιδιαίτερα;

Ο κατάλογος είναι μεγάλος και ατέλειωτος. Είναι πολλοί και πολλές έλληνες και ξένοι συγγραφείς, άλλωστε διαβάζω πάρα πολύ, τουλάχιστον δυο βιβλία την εβδομάδα. Εκείνο μόνο που μπορώ να σας πω είναι πως δεν πάω πουθενά χωρίς να έχω μαζί μου τα άπαντα του Οδυσσέα Ελύτη. Είναι ο ποιητής της ψυχής μου, είναι εκείνος που εδώ και πολλά χρόνια με εμπνέει, με συγκινεί και με κάνει να παίρνω βαθιές ανάσες.

7. Υπάρχει κάποιο από τα βιβλία σας που αγαπάτε περισσότερο και γιατί;

Κάθε βιβλίο μου είναι ένα ξεχωριστό κομμάτι της ψυχής μου κι όλα μαζί είναι η ίδια η ψυχή μου. Αν λείπει ένα θα είναι λειψή! Έτσι η απάντησή μου είναι όχι, δεν ξεχωρίζω κανένα. Όλα έχουν να πουν πολλά πράγματα, όλα γράφουν για τον άνθρωπο, για την δύναμη της αγάπης, για την δικαίωση μιας πορείας ζωής, για την ανάσταση της ψυχής. Όλα έχουν πολλά μηνύματα και για όλα έχω πονέσει πολύ.

8. Ποιος ήρωας βιβλίου σας, σας «ταλαιπώρησε» περισσότερο και γιατί;

Με την έννοια “ταλαιπώρησε” πάρα πολλοί ή μάλλον οι περισσότεροι. Κανένας μου ήρωας δεν είναι απλός αλλά κι αυτοί που στην αρχή ξεγελούν τον αναγνώστη πως τάχα μου είναι αυτό που φαίνονται, τελικά δεν είναι έτσι! Μου αρέσουν οι ήρωες και οι αντιήρωες που έχουν να πουν πολλά, που σκέφτονται σύνθετα, που έχουν στο πίσω μέρος της σκέψης τους και την άλλη όψη της ζωής. Εν προκειμένω για το τελευταίο βιβλίο, Σμαράγδι στη βροχή, ξεκίνησα να το γράφω από τον Νοέμβριο του 2012! Αυτό από μόνο του λέει πάρα πολλά. Την ηρωίδα μου τη Νάντια ή Σμαράγδα, έπρεπε να την περιγράψω και με τα δυο της πρόσωπα, τονίζοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθενός. Ναι, αν έπρεπε να επιλέξω ανάμεσα σε όλους μου τους ήρωες, η Σμαράγδα ήταν εκείνη που με “ταλαιπώρησε” περισσότερο.

9. Ποια είναι η μεγαλύτερη γοητεία κατά τη συγγραφή ενός θεατρικού έργου;

Έχω γράψει δυο μόνο θεατρικά, το δε πρώτο “Το τέλος μιας κωμωδίας”, έχει πάρει από την ΕΡΤ το δεύτερο βραβείο πρωτοεμφανιζόμενου θεατρικού συγγραφέα. Ακούστε, το θεατρικό έργο είναι κάτι τελείως διαφορετικό από όλα τα άλλα είδη του γραπτού λόγου. Εδώ υπάρχει η αμεσότητα του διαλόγου, το δρώμενο είναι εν τη πράξει, δεν έχεις περιθώρια υπεκφυγής, ο από μηχανής Θεός μπορεί να είναι δυσδιάκριτος, αν υπάρχει τελικά, η περιγραφή περιορίζεται μόνο σε σκηνοθετικά τερτίπια και ευρήματα. Αυτή είναι όμως και η γοητεία του θεατρικού έργου που δεν μοιάζει με κανένα άλλο. Είναι θέατρο, δεν είναι βιβλίο. Το ταξίδι του θεατή είναι μοναδικό, η γοητεία είναι στο μικρό κείμενο, στην ατάκα και στο δρώμενο επί σκηνής.

10. Ποιο από τα βιβλία σας θα θέλατε να ανεβάσετε ως θεατρική παράσταση;

Δεν το έχω σκεφτεί. Ίσως όλα θα μπορούσαν, όποιος έχει διαβάσει τα βιβλία μου, ξέρει πολύ καλά πως εν πολλοίς “σκηνοθετώ” τους ήρωες μου. Αυτό το παιχνίδι μου αρέσει πολύ, μάλλον σκέφτομαι με θεατρικό τρόπο όταν γράφω τα μυθιστορήματά μου!

11. Αν έπρεπε να διαλέξετε 5 βιβλία αγαπημένων σας συγγραφέων ποια θα ήταν αυτά;

Σίγουρα το ένα θα ήταν το “Αναφορά στον Γκρέκο”, του Νίκου Καζαντζάκη. Για μένα αυτό το βιβλίο αποτελεί σταθμό στη ζωή μου τόσο σαν άνθρωπο, όσο και σαν συγγραφέα. Το επόμενο θα ήταν “Η Ζωή εν Τάφω” του Στρατή Μυριβήλη. Θα επέλεγα επίσης Μενέλαο Λουντέμη, Νίκο Καββαδία και φυσικά Οδυσσέα Ελύτη.

12. Θεωρείτε ότι οι συγγραφείς σήμερα θα πρέπει να επικοινωνούν μέσω των μέσων μαζικής δικτύωσης με τους αναγνώστες τους ή θα πρέπει να είναι αποστασιοποιημένοι;

Καλώς η κακώς η εποχή που ζούμε έχει ανάγκη από επικοινωνία μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης. Δεν το θεωρώ καθόλου κακό ο συγγραφέας να ανιχνεύει και να επικοινωνεί με τους αναγνώστες του χρησιμοποιώντας όλη τη σύγχρονη τεχνολογία. Πώς αλλιώς θα μπορούσε να γίνει άλλωστε; Ακόμα και πριν την ανακάλυψη της γραφής οι άνθρωποι επικοινωνούσαν ανάκαθεν. Στην αρχή με την φωτιά και με τους ήχους κι αργότερα με τα ταχυδρομικά περιστερία κ.ο.κ. Κατ’ ουδένα τρόπο θεωρώ πως ο συγγραφέας πρέπει, ειδικά σήμερα, να είναι στον κόσμο του, αποστασιοποιημένος και αμέτοχος. Γίνονται τόσα πολλά που οφείλει και πρέπει να παίρνει θέση και πιστεύω ότι η σύγχρονη μορφή επικοινωνίας είναι ό,τι καλύτερο γιαυτό. Με λελογισμένη χρήση βέβαια, όχι από το ένα άκρο στο άλλο.

13. Έχετε κάποιο μότο στη ζωή σας;

Να ζούμε το σήμερα και να παλεύουμε για το αύριο. Να κοιτάμε πάντα χαμηλά και να μην ξεχνάμε ποτέ από πού ξεκινήσαμε και ποιοι μας βοήθησαν στη ζωή μας.

14. Ποιο βιβλίο διαβάζετε αυτό τον καιρό;

Έχω αγοράσει πάνω από 25 βιβλία για το καλοκαίρι με πολλά και διάφορα θέματα. Χθες ξεκίνησα να διαβάζω του Λεονάρδο Παδούρα “Οι Αιρετικοί”.

15. Τι είδος μουσικής προτιμάτε;

Ακούω πολλά είδη μουσικής, ανάλογα με την ώρα και την διάθεση. Προτιμώ την μουσική της Ανατολίας, τα ρεμπέτικα και τον Γιάννη Πάριο.

ΜΕ ΕΚΤΙΜΗΣΗ,

ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ